

ბ ა ჯ ე თ ი ლ ი რ ს			
თვე	მან.	თვე	მან.
12	10	6	6
1	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცხატვე ნომერი—ერთი შუარი

ი ვ ე რ ი ა

გაზეთის დასაყვადად და გერმია განცხადებულ დასაბუღლო უნდა მივმართოთ: თეონ რუდე (თას, ვეიკაში, ვუგლის ქუჩაზე); ვარანტოვი ავგლის პრინციპი, თე. გრუნსკის ქუჩის სანდო; შერა-იონის გამზირზე; ვაშლია და ღვინის განცხადებას, საბაგა-ბაგაო მანის სანდო; სასაღის ქუჩაზე. ფსი განცხადების: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა აკვირ.

1877—1892

საზოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1892

ქართული თეატრი
ოთხშაბათს, 4 ნოემბერს,
არტისტის კ. დ. ვიფიანის მონაწილეობით ქართულ, დამ. ს. სოფ. არტისტებისგან წარმოდგენილი იქნება:

I
ეახლები
დრამა 5 მოქმ. შილდერის, თარგ. ნ. ავალიშვილის მიერ.

II
ახირებულნი
ფილმული 1 მოქმ. თარგ. ნინო ყიფიანისგან

მონაწილეობას მიიღებს მთელი დასი.

ადგილების ფასი დაკლებულია.

შეიკრებიან კურობა ღამე 50 კაპ.

დასაწყისი სწორედ 8 საათსად

ტფილისი, 2 ნოემბერი

აუარებელი წერილები იბეჭდება ქართულსა და რუსულს განუთხბი იმის შესახებ, რომ სოფელი შესწავლა ჩარჩობა, ანუ „კულუბა“, როგორც რუსები ამბობენ, და წამალი არასთან მოგვიტყუებოდეს. მიზეზი ამის ის არის, რომ ხელის მოსაწვევლებლად უკრძალავს გლეხ-კაცს ფული და ჩარჩობა და მედუნის მეტი არავინ არის ხელის გამომართველი. მიდის, ვთქვათ, გლეხი გზირი ხარჯის გამო სართავდება. ეს ხარჯი აუცილებლად უნდა გასტუმრებულ იქნას და ფულიც იმ წუთას არ მოეძებნება გლეხს, რადგან სულადი თუ დეზინა ჯერ არ გაუკიდნია. რასაკვირველია, ასეთი გაჭირვება

ბუღს მდგომარეობაში ჩავარდნილი კაცი თავისი ნაწევანადგას, თავისი სამართის ნასეგარ და ნასამედ ფასად ჰყიდის.

გლეხის ასეთი უოფა არც თავად, არც სხვას საზოგადოდ მეურნეს აურის კეთილი. რადგან გლეხობა უმთავრესი მწარმოებელი მუერნეობაში და სწორედ ის არის იძულებული ნასამედ და ნათედ ფასად გაჰყიდოს თავისი ნაწარმოები, ეს საფასი გადაიკეთება ხოლომე ბაზარშიც, გადაიქცევა მაზანდად და მცირეოდენი რიცხვი თავისუფალი მეურნეობა იძულებულია დაემორჩილოს ამ მაზანდადს. ამ გადაკეთებულ ფასს, ამ გარემოების მოსდევს ის სამწუნარო შედეგი, რომ მეურნეს უფრო ნაკლები სარგებლობა აქვს, ვიდრე იმას, ვინც არცა ჰხნავს, არცა სთესავს, ფულით-კი კოჭაობს, ჩარჩობს და სხვისი ნაწარმის ევატრონება. როცა ჩემს გარემოში მეტად დაფოთებული სულადი და მცირე ფასი ადევს საქონელს, მე მომეტებული ვიდა შემომამძღვს, თუნდა არც ფული მიჭირდეს და მოკვდავს შემეძლოს? ვიცავდა და როდემდის? ამიტომ მოვალენი ვართ, პირად ჩვენის საკუთარის ინტერესების დასაცავად, ხელი ხელს მივცეთ და საერთო დონისძიებით, გამოვიყვანოთ გლეხი გაჭირვებულ მდგომარეობიდან. სახელდობრ, უნდა ვიცავდეთ, თუ ჩვენი მეურნეობა გვიყვარს, გლეხი იძულებული არ იყოს, უფულობის გამო, წყლის ფასად ჰყიდოს თავისი ნაწარმოები. ვიცავდეთ და შევქმნათ ისეთი გარემოება, რომ მიუდევლი გვეგვეწებოდეს ჩვენ და არა ჩვენ

მიუდევვს, როგორც დღესაა.

ერთადერთი გზა ხსნისა, რასაკვირველია, არის შექმნა იათის კრედიტისა, დაარსება სასოფლო ბანკებისა.

ამით, რასაკვირველია, ჩვენ ახალი არა ვსთქვიბთ. უკლებამ დიდი ხანია შევიგნეთ, რომ სწორედ ეს იათი კრედიტი გვიშველის და დავგინსის გაჭირვებულ... ხოლო რა ვიზოვებით ფული? ის სწორედ ამის პასუხად უნდა ითქვას, რომ დღეს თითქმის ყველა სოფელს აქვს ცოტა თუ ბევრი ხაზინაში სასოფლო ფული და ქიზიყს ხმა 80,000 მანათიყა აქვს. ამ სოფლის საკუთრება ფული სხვა რა უკეთესი დანიშნულება შეძლებს მოუფიქროს კაცმა, თუ არ სასოფლო ბანკის დაარსება. ამიტომ საჭიროა სოფელში თითოეულად ანუ რამდენიმე ერთად გამოარკვიონ ეს საგანი თავიანთ ურთილობაში, დაადგინონ განაჩენი, რომ ბანკი ვისურს დაგაარსოთ ჩვენ ჩვენის სასოფლო ფულითა და საზოგადო მოავრთობს ნება-რთება.

იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ მოავრთობს მიერ ასეთი თხავება მუწუნარებულ იქნება, რადგან დიდი ხანია თითოთი მოავრთობს ჰეიერების ასეთი ბანკების დაარსებას. ამისთანა ბანკების დაარსებას ხელს უშლის უფულობა, მეტადრე ექნა, არადასაც ჩვენის სახელმწიფოს ხაზინა დიდს გაჭირვებაშია. ხოლო რა ვი და ქაბად სოფლებს თავიანთი საკუთარი ფული აქვს, მოავრთობისათვის ბევრად ადვილი უნდა იყოს ასეთის კეთილი საქმის განხორციელება.

ასეთი ბანკები არა თუ ხელს მოაუბრთავს დროებით გაჭირვებულ ბანკი ყოფიანი და იქნება ამ უკანასკნელის სახე და თამაზობა უფრო მოავრთობს, ვიდრე თვით პიესის შინაარსი. ვეცდები ავხსნა ეს გარემოება, რადგან ამ გარემოების მხენის ახსნა პიესის ღირსებას და ნაკლები ვაგანდაც შეგვაცოცხლებს.

ვის არ გაეცინება თავისი სიყმაწვილის გამო, როდესაც თავისი თავი ხან ბაიარინად წარმოუდგენია და ხან კიდევ შექაპირად. პოეზია და დრამატურგია—ეს ორი შტო სიტყვიერების ძალიან იზიდავს ახალგაზრდის ამოღაც, გარემოებით ტრაგიკული უაღვილოდ დასაწყისი არ არის? როდესაც პატარა ძალი დატანეთ ქუცას, არა კი მოიგონეთ პიესისათვის და სხვა სულ ადვილია. აღაპარაკეთ ამ არაქის შესახებ რამდენიმე კაცი და ქალი და ტრაგიკული მხარა. მაგრამ, მოვესწინებოთ, ამ მხრივ და ღარიბია ჩვენი მწერლობა: ღარიბია იმიტომ, რომ ღარიბის დაწერას სხვა ღვათებრივი ნიჭი უნდა, ნიჭი ღრმად შემოშვებულთ. თუ მოთარობა გინდათ, სწორედ რამდენიმე შეგვედლოთ, მანამ მალად დაახსიათებთ მოთარობის მოამქმნელა ბუნებას. პიესაში-კი

ბუღთ, არამედ წინ წასწევს საზოგადოდ მეურნეობას. რამდენი გზა-სადიდ და მხნე კაცი უსაქონლობის და, საზოგადოდ, უფულობის გამო თავისი სოფლისთვის მოჯამბაგირობაში და სხვის სასამსურში ატარებს ვალად ადებულ თავინას და სარგებლის და ხშირად მართა სარგებლის გადასახდელოდ. მიეცით გლეხს დიდის ვალად და მცირე სარგებლით ფული სესხად და ჰხანავთ, რომ ამისთანა ხელ-მოკლე კაცი გაიჩნის საქონელს, ივლისი ქირაზედ, შეიძლება ვენახს, ვალსაც მოამოვრებს და თითოეულ თავისუფალი მუშაკი შეიქმნება. სახლი უნდა გლეხს ამისთვის, ახალი ვუთანი იყოსად, თუ, საზოგადოდ, რითიმე განაკავრავს თავისი მეურნეობა, ყოველ ამისათვის საჭიროა იათი კრედიტი; და კიდევ ამას გააჩენს სასოფლო ბანკი.

ახალი ამბავი

* გუმინ-წინ, 1 ნოემბერს, სიონის ტაძარში საქართველოს ექსპროხოსლ ნამყოფმა, პეტერბურგისა და ლოდონის მიტროპოლიტმა, მისმა ყოველდღიურ უსამღვლოდესმა პალატიმ გადინა სადღესასწაულო წირვა მათ უსამღვლოდესობათ გორის ეპისკოპოსისა აღმკანდრესა და ალექსანდრის ეპისკოპოსის მესაბრონის თანამწერებელთა წირვის დროს დეკანოზმა მ. ელიველი შესაფერის სიტყვა წარმოთქვა. წირვის შემდეგ, 12 1/2 საათზედ, მისი ყოველდღიურ უსამღვლოდესობა მიტროპოლიტი პალატი დასამწერებელი წირვის ნება არა გეკეთ; აქ თქვენი ნიჭი ფარული არის წრემოვლად უნდა და ამ სახელდართა შინაარსი უნდა გაბარდეს მთელის თავისი სიმღვარით, შესძლოს შეჩვენება საკიო დამახსიათებელ გარემოებას და ურთიერთობისა. ახაკი შესაფერის უნდა გამოსძენოს და სასესიბთ გავითვალისწინოს და რაც სასათის კაცების დანახვება უნდა ისინი დაგვანახვოს.

ამისთვის მარტო ბუნებითი ნიჭი საჭირო არ არის. ლიტერატურა იმედინად განვითარებულა და წინ წასული, რომ ცარიელი ნიჭი ვერ მოუწევდა და ვისაც უნდა დაუბოლოდეს სიჯერების, ეს ნიჭი უნდა აშუშავოს, სწრაფობის და ავარჯიშოს.

მ. გუმინის ღარიბს ცხადად ატყვია სკრების ცოდნა და უმთავრესად ამ გარემოებამ დალო მიტროპოლისის სიკეთის ელფერი. მართლაც-და შესხედეთ, რა მძლავრი და ძლიერი ოტია გლოია, რომლის ბუნებას ვაკვირვებამო მოპყავს მასურებელი: ფხვ-ქვეშ ქველად სამშობლოს, რომ შეიბრულოთ თავისი გულის წადილი და გახელს სამეგრელოს მთავრად; ამისვე

ღვდლოებისა და მრავალის ხალხით ლიტანიით წარემართა გლოვირის პრინციპზედ. ლიტანიას დაესწრნენ: კავკასიის მთავარ-მართებელი გენერალ-ადიუტანტი ს. ა. შერემეტევი მესულთით, მთავარ-მმართველის თანამწერ გენერალ-ლეიტენანტი გრაფი ი. დ. ტატიშჩევი, გენერალ-ლეიტენანტი თ. ამილახარი, ტფილისის გუბერნატორი თ. გ. შერვაშიძე, ტფილისის კომენდანიტ გენერალ-ლეიტენანტი ერნსტი, ტფილისის-ქალაქის მოურავი თ. ნ. ვ. არლუთინსკი-დოლოვოვი, ტფილისის გუბერნიის თავად-ახნაურთა წინამძღოლი ლ. ა. მაიალაშვილი და ბევრი სხვა გენერლობა და ლიციაკობა. მისმა მაღალ ყოვლად უსამღვლოდესობამ მიტროპოლიტმა პალატიმ გარდაიხიდა სამადლომელი პარაკლისი უფლისა მიმართ ტფილისის უსოფრებობა ხოლორისაგან მშველდობიანად გადარჩენის გამო. მრავალ-ეპიფერ სიკოცხლე უსურეს მათ უმადლესობათ ხელმწიფი იმეგრატისა და ხელმწიფი იმეგრატისა, მემკვიდრე ცესარევის, უწიფეს სინოდსა და სინოდის წევრს მიტროპოლიტს პალატიმ დეკლარი მი მოხლოდ, ვისაც ხოლორის წინააღმდეგ ბძობლაში რაიმე დავწილი მიუღდით. პარაკლისის შემდეგ მიტროპოლიტმა შესაფერის სიტყვა წარმოთქვა და დასაბრუნ ლიტანიით წარემართა სიონის ტაძარში. ფოტოგრაფებმა პრაციკის სურათები გადაიღეს.

* მისი მაღალ ყოვლიდ უსამღვლოდესობა, საქართველოს ექსპროხოსლ ნამყოფ, აწ მიტროპოლიტი პეტერბურგისა და ლოდონის პალატი კვირის, 8 ნოემბერს, სიონის ტაძარში უკანასკნელს წირვას გადაიხდის და სემბრება ფაშა; დაიბარულს სამშობლოს ყოველდღიურ უსამღვლოდესობაში თავისი ძეთა შორის, ერთი მათგანია გიოზო, რომელსაც ოტისთან კერძო მტრობაცა აქვს.—ამან და მოსაცა და ისეთი ვაჟშობლა ოჯახი; მარინე ორ ნიჭიერულს შუა იწვის, და, რაც უფრო ძნელი, რომ ამ ერთს უნდა უმტყუნოს, ამ მეორეს, ამ პიესის უმთავრეს გმირებს ყველა მომქმედთან უთუოდ რომ კავშირი აქვთ, ისე რომ საზოგადო მოქმედებაში ყველა იღებს მონაწილეობას და ამით პიესასაც თითქმის შილიანი სახე ეძლევა...

ოტისს ამ ძლიერ და მედგარ კაცის წინაშე სხვა მომქმედნი ბუჭებენ ვითა ხანან. მარინეს სიყვარული, გიოზოს თავგამოდება, ფაშის ღირსება, გადაის წარბიანი და იმის ქრისისაველი, ყველა ეს არის იმ ოტის ბუნებასთან შედარებით, რომლის რჯულს უმტყუნოს, ქვიც-ბოლოთა კენჭს უსაბარსა ჰკვირს, ჯალათს აძლევს თავისის მიმის მავგერ ადამის, დასკრის სიყვა-

ველეტონი
მართლს თმბარის აბიანე
„და-მამა“, დრამა 6. გუმინისა.

თეატრს, რა მნიშვნელობაც უნდა ჰქონდეს საზოგადოდ, უფრო მეტი მნიშვნელობა აქვს კერძოდ ჩვენთვის, ჩვენისთანა პაწია ერისთვის. ის არის ნაკილი ჩვენის ცხოვრებისა, ნაკილი ჩვენის განცხადებისა, ის საყვარელი და სასწრაფო შვილი ერისა, რომელიც საათისის განსაძღვლისაგან თავდაღწეული, მაგრამ მაინ-კი გაჭირვებაში მყოფი, იმედით ვაიძიხს: „არ მომეკლავარ, მოლოდინ მიძინავს და ისევ ვგივლიდებო!“ ის არის სარკმელი, საიდგანაც დაღუშობა ცხოვრებამ უნდა ამოიკვეთოს თავისი სულის წუბილი. ის არის საზოგადო საქმი, რომელსაც სული უნდა უბრუნოს, ფრთა გააშლივინოს დასშულსა და ბედით დაიბაროს განცხადებას.

თეატრში შეკრებილი თითქო ერთს ოჯახს წარმოადგენთ. ყველანი ერთმანეთს ვიცნობთ, სიამოვნებით ვიკრიბებით, ვმსახიობთ, შენ შენსას

ამბობ, მე—ჩემსას, და ბოლოს სიხარულით ტაშს ვუკრავთ ჩვენს საერთო წარმატებას.

ავგერ პიესა ერთის მუშაკისა, რომელიც ერთსა და იმედედ როს სამსახურშიცა არის, კალენდარსაცა პეეტლავს, აღმინისტრატორი არის, აქტიორი, მთარგმნელიც და ბოლოს პიესების დამწერიც. ახირებული თავის დატვირთვა, მაგრამ ეს ჩვენ არ შეგვცხება. თუ-კი გული არ უღებია გულის ღლაფს და ყველაფერს ეტანება, ვინ დასძრახავს, მოლოდინსა-ფიქრებელი ის არის, ვი თუ იმ კაციის საქმი დამბარობს, რომელიც ორს კურდღელს გამოუღვდა და ვერც ერთი ვერ დაიჭირა... უცნაური ბედი ჰქონდა გულის ღლაფს. როცა „მარშან პირველი წარმოადგინეს, მახსოვს, საზოგადოება ბლომად დაეწიწილა, გუნდის რომ ყური დაეგვლო, რასაც ღლაპარაკობდნენ ანტრაქტებში იმის პიესის შესახებ, სამწუნარად იმის მეტს ვერას გაიგონებდა, რომ... კი. ყოფიანმა შეგნიერად ითავაშა. ერთის სიტყვით, მოგახსენებთ, რომ დღესაც ბევრს „და-მამა“-სთან ერთად თვალ-წინ წარმოუდგება

ოტიად მან კეთიანი და იქნება ამ უკანასკნელის სახე და თამაზობა უფრო მოავრთობს, ვიდრე თვით პიესის შინაარსი. ვეცდები ავხსნა ეს გარემოება, რადგან ამ გარემოების მხენის ახსნა პიესის ღირსებას და ნაკლები ვაგანდაც შეგვაცოცხლებს.

ვის არ გაეცინება თავისი სიყმაწვილის გამო, როდესაც თავისი თავი ხან ბაიარინად წარმოუდგენია და ხან კიდევ შექაპირად. პოეზია და დრამატურგია—ეს ორი შტო სიტყვიერების ძალიან იზიდავს ახალგაზრდის ამოღაც, გარემოებით ტრაგიკული უაღვილოდ დასაწყისი არ არის? როდესაც პატარა ძალი დატანეთ ქუცას, არა კი მოიგონეთ პიესისათვის და სხვა სულ ადვილია. აღაპარაკეთ ამ არაქის შესახებ რამდენიმე კაცი და ქალი და ტრაგიკული მხარა. მაგრამ, მოვესწინებოთ, ამ მხრივ და ღარიბია ჩვენი მწერლობა: ღარიბია იმიტომ, რომ ღარიბის დაწერას სხვა ღვათებრივი ნიჭი უნდა, ნიჭი ღრმად შემოშვებულთ. თუ მოთარობა გინდათ, სწორედ რამდენიმე შეგვედლოთ, მანამ მალად დაახსიათებთ მოთარობის მოამქმნელა ბუნებას. პიესაში-კი

ბუღთ, არამედ წინ წასწევს საზოგადოდ მეურნეობას. რამდენი გზა-სადიდ და მხნე კაცი უსაქონლობის და, საზოგადოდ, უფულობის გამო თავისი სოფლისთვის მოჯამბაგირობაში და სხვის სასამსურში ატარებს ვალად ადებულ თავინას და სარგებლის და ხშირად მართა სარგებლის გადასახდელოდ. მიეცით გლეხს დიდის ვალად და მცირე სარგებლით ფული სესხად და ჰხანავთ, რომ ამისთანა ხელ-მოკლე კაცი გაიჩნის საქონელს, ივლისი ქირაზედ, შეიძლება ვენახს, ვალსაც მოამოვრებს და თითოეულ თავისუფალი მუშაკი შეიქმნება. სახლი უნდა გლეხს ამისთვის, ახალი ვუთანი იყოსად, თუ, საზოგადოდ, რითიმე განაკავრავს თავისი მეურნეობა, ყოველ ამისათვის საჭიროა იათი კრედიტი; და კიდევ ამას გააჩენს სასოფლო ბანკი.

მღვდლობებას და სამწყსოს გამო-
თხოვებას.

* * * ახალის ექსარხოზის, მისი მა-
ღალ ყოვლად უსამღვდლოესი ვლა-
დინობის შესახებ ქალაქს მოუხატა
თავ. ნ. ვ. არლუთინის-დოლოგო-
რუკმა მიიღო შენდები ნებუმა სმა-
რის ქალაქის მოურავისგან: *მარ-
თალია, ძრიელ დაღანა ქალაქ სმა-
რას საზოგადოება იმ ამბავმა, რომ
მისი მაღალ ყოვლად უსამღვდლო-
ესობა დანიშნულ იქნა საქართვე-
ლოს ექსარხოზის კათედრზე, მაგრამ
სამარის საზოგადოება დიდის პატი-
ვისკენით ესალმება თავის მწყეს-
მთავარს და გულთი უხარბან, რომ უძვე-
ლეს ეკლესიას ივერიისს ეყოლებო-
ს ისეთი დირსებული წარმომადგენელი,
რომელიც თავისი მოღვაწეობით
უფიქვლიო დამინსაბურებს ახალს სამ-
წყსოში იმავე სიყვარულს, რაც და-
ინსახურა სამარის სამწყსოში, რომ-
ლის წინამძღვრად იყო იგი ნებითა
მღვთისათა *.

* * * მერ მივიღეთ ბ-ნ სტ. კერე-
ლაშვილისგან 3 მ. ბ-ნ თ. კორდა-
ნიას გარდასცემად. ამ ფულისა გვექონ-
და დღემდე 78 მ., შესდგადღეს 81
მანეთი.

* * * ჩვენ მოგვიდა ქუთაისის და-
ბეგის ილია ახალი პატარა ქართული
წიგნი — "ზარნაო" (ლენგლა) და-
წერილი ლექსად ბ-ნ ცახლის მიერ.
წიგნი ხეთერელის გამოცემულია. ლე-
ქსი ბ-ნ ცახლის უროგო არ არის,
მეტადრე ალაგ-ალაგ.

* * * ჩვენ მოგვიდა წერილები იმე-
რეთიდან და გვეკითხებოდნენ, სახლე-
ბის აწმენის ამხანაგობის წევრად
შეგვიძლიან თუ არა ჩამვეწროთ.
საჭირო ვრაცთ ვამოუცხადოთ,
რომ ამხანაგობის წევრად ყოფნა
უფლებას შეუძლიან, თუ ამხანაგობის
საზოგადო კრებამ შეიწყინა მისი
თხოვნა ამხანაგობის წევრად მიღებისა.

* * * საზოგადოდ ჩვენის რკინის
გზის კონდუქტორებმა არ დაიშალეს
უბიოლოდ ხალხის წაყვან-წამოყვა-

რულს მისთვის თავ-გადადებულ მა-
რინესას, ჰკლავს საცარკოს და ბო-
რის ჰკლავს კოლს. მიღი და ნუ
გაიკლებით ამის მატყურებელი ნუ
დაგავიწყდებათ დაცა და ძმაც. სა-
ცა სამართალია, დრამის სახე-
ლად უნდა იქნას, ან-დამა-კი არა,
"ოტია ჯალია", ან კიდევ, ლაპარა-
კში თუ წამოგვედეს, ყოფიანი ოტია
ჯალიად. ეს სახელი ისევე მოუ-
ხერხებელია, როგორც მოუხერხებე-
ლი იქნებოდა, შექმნის რომ თავის
ტრავედისათვის დერეჟა, "ოფელია
და მისი ძმა" * "ჰამლეტი" * მაგე-
რად.

ოტია ჯალია ვანგებ მოგონილი,
შეიხზული ტიპია, თუ შეიძლება ასე
თქვას, და არა ღალა: ადამიანის გა-
რჩევობა, ყოვლით მისი საქციელი
შეფერებულ-შეწონილი უნდა ჰქონ-
დეს იმის შინაგან ბუნებას. მხოლოდ
ამ გვარად დასასათვლელი მომქმედი
ეკვანება ნამდვილი ადამიანს და არა
განგებ მოგონილსა და შეთხზულს.
ხოლო როდესაც ეს შეფერება, ეს
შეწონება არ არსებობს, ჩვენ ვერ
მოგახერხებთ გვიგონო მისი გულის-
პასუხი და მისი სიტყვები ჩვენს

ნა. აი, მაგალითად, რასა გვეჩვენ
სადგურ გამოიღვან: 31 ოქტომბერს,
როცა გომის სადგურზედ საქონლის
მატარებელი მოვიდა, ევროპელ და-
თავალიერა სადგურის უფროსმა და
ერთი ცალკეულ ვაგონიდან, რომე-
ლი ცალკერი უნდა ყოფილიყო,
რადღაც ხმაურმა მოესმა. სადგურის
უფროსმა ეს ვაგონი გააღებინა და
შეგ 38 კაცი აღმოჩნდა. დამწყვე-
დელ მგზავრებმა აღიარეს, ბილეთები
არ გაცივინა, ფული უფროსს კონ-
დუქტორს მიეცათ, დაგვიბრდა, და-
ნიშნულს ადგილს მივიყვანეთ, და ამ
ვაგონში ჩავგეტყათ.

* * * ქალაქის სახელოსნო სასწა-
ვლებლის დირექტორმა საზოგადო-
სამსწავლო კომიტეტს ათი თუდანი,
რომ ამ ფულით სასწავლებელმა შე-
იძინოს იარაღი, რომლის შემწეობით
ცოც შესაძლო იყოს გასინჯვა მოს-
წავლელთა ჯან-მრთელობისა. სამოს-
წავლო კომიტეტმა დაადგინა, რომ
ეს ფული მიეცეს სახელოსნო სასწა-
ვლებლის მომავლის წლის ხარჯთა-
ღებულს. ეს გარდაწყვეტილებ-
მა მოიწონა ქალაქის გამგეობამ, რომ-
მელმაც დაადგინა: ვიდრე საბჭოს
სამსწავლებელს ხსენებულის ფულის
გალაბა, ეს საქმე განსახილველად გა-
რდადეს საფინანსო კომისიასა.

* * * ქალაქის კასიდგან ყოველ
წლივ ეძლევა შესაწავარი ოც-ოცი
თუდანი ორს ყმაწვილს, რომელნიც
ვათაბებენ ტელიოსის რეალურ სას-
წავლებელს და რუსეთის რომელიმე
უმაღლესს სასწავლებელში წაიღონ.
სამსწავლო კომიტეტმა გადაწყვი-
ტა საწულელოდ მიეცეს შესაწავარი
ორ არუმა ძამოვებს, რომელნიც ტე-
ლიოსის რეალურ სასწავლებელში გა-
თავაგ სწავლა და მიღებულ იქნა
სტუდენტად ხარკოვის საბითალო
ინსტიტუტში.

* * * ამ დღეებში ერევნიდან საფ-
რანგეთში გაგზავნა ერთის იტაურ
ფერმის აგეტმა 3,000 ფთი გამ-
ხმარი ხილი. საფრანგეთის ფერმას
განზრახვა აქვს ეს ხილი ჩიკაგოს გა-
მოფინაზედ წაიღოს.

გულს ვერ შესძრავს და ვერ შეა-
ტრკებს, აი პირველი ნიშანი იმისი,
რომ კაცმა ვაგონს, რომელი ტიპია
შეიხზულია, ვანგებ მოგონილი ავტო-
რის ფანტაზიის მიერ და რომელი ნა-
ყოფი ნამდვილისა და კუწმარტის
შემოქმედებისა. რამდენი უნდა ირე-
ზონოს ოტია ჯალიამ, ჩვენთვის
ხნული და წყვილით მოცული მი-
სი სულის ვითარება. ოტია ჯა-
ლიას მოქმედებისა და ლაპარაკს სა-
თავე, დასაწყისი იმის ბუნებაში არა
აქვს. პირველად წარმოთქმული სი-
ტუდა ადამიანის ბავთვან იყო ნა-
ყოფი იმ მოქმედებისა და ვაგონისა,
რომელიც იქონია იმზედ ბუნებამა
და ბუნების სხვა-და-სხვა ვაგონმა სა-
ნახაობამ. ამიტომ ამბობენ, რომ სა-
ცა გულის ნაშობია. მაშ რითი
შევიტყათ ადამიანის გულის ვითა-
რების ამბავი, თუ არ მის მიერვე
წარმოთქმულის სიტყვით?!

ამ ნიშარდ ბ-ნმა გუნიამ დაგვიხატა
სურათი, ყოველი ხერხი მოიხმარა, რომ
სურათი ღამის გამოსულიყო, მაგ-
რამ, ხომ მოგვხსენებთ, საუკეთესო
სურათი ის-კი არ არის, რომე-
ლიც გარეგანს ხსენს გვიჩვენებს,

* * * კავკვიდან ტელიოსის ჩამო-
ვიდა რიზარის ცირკი, რომელიც
ამ დღეებში დაიწყებს წარმოდგენე-
ბის გამართვას.

* * * პარსკეეს, 30 ოქტომბერს,
ევრეზო დიდებულ, მისილის ნომ-
რებში მივიდა სერპანის დედათა გიმ-
ნაზის მასწავლებელი ნიკოლოზ
ანდრას ძე ვეგორი და ერთოთა-
ბი დიპირავა, მოთხოვა თვეში და
ერთი ბოლოდ ღვინო. როდესაც მო-
სამსახურე გამოვიდა, ევროგმა კა-
რემი დაეტყა და მეორე დღის სა-
ნებ 6 სათამაშოთათაგანდ არ გამოსუ-
ლა, სასტუმროს პატრონმა ევეილიო,
სადამოთი დაუყო კარებს რასენი,
მაგრამ ოთახიდან ხმა არავინ ვისცა.
მაშინვე შეატკბინეს პოლიცია. პო-
ლიციამ კარები გასტეხა და ოთახში
შემდგე სურათი დაუხვდა: ბოლოდ
ღვინო და მსკეული ხელ-უხლებელი
იყო, ევროგს რვეოლეტით მოეკლა
თავი. სტაოლზედ იღო ორი ბარათი,
ერთში ეწერა: ჩემს სიკვდილს უნდავის
დაბარლებთო, მეორე ბარათით საზო-
გადო ამხანაგებს, თქვენის ფულით და-
საფლავებთო. საცოდავს თურმე ბე-
რისი ვალი ჰქონია და ჯამაგირი-კი
თავის სარჩენადაც არ ჰყოფიდა.

* * * განჯა: 30 ოქტომბერს. ჩვენ
სადგურზედ ხშირად ხდება ხოლმე
ქურდობა. 30 ოქტომბერს, მაგალი-
თად, როცა საქონლის მატარებელი
განჯის სადგურზედ გაიქრდა, აღმო-
ჩნდა, რომ ვიღაცას ერთი ვაგონის
კარი გაუტეხია და რვა ფთი და ოცი
გირვანქა ტყავი მოუპარავს. 31 ოქ-
ტომბერს ერთი თათარი მოვიდა გან-
ჯის სადგურის უფროსთან და გამო-
უხვდა, რომ სადგურ ალა-ბაშილი-
დან რკინის გზით მიწოდდა განჯის
წამოსვლა. კონდუქტორმა წუგან
კანდამდე მითხრა, ბილეთს ნუ აი-
ღებო, ერთი აბაზი გამოამართე და
ერთი ვაგონის ალაგზედ დამსვა. გან-
ჯა ამ კონდუქტორმა გამაძრკია, 8
მანეთი ფული და რვეოლეტი წა-
მართა, მერე ხელი მკრა და ვაგ-
ონიდან გადმომაგლო. რაღაც ბე-
ლით, თათარი არ დაშვებულა და
ფეხით ჩამოსულა განჯას. საქონლის
მატარებელი, რომლითაც თათარი

არამედ ის, რომელიც უფრო ნამ-
დვილად გავგეთავალსწინებს ადამი-
ანს სულისა და გულის ვითარებას.

ოტია სცა, ჩემის აზრით, სწორედ ეს
დიდი ნაკლი აქვს. ის არის უცნაური
შეცე და არა საშინელი ადამიანი.
ბ-ნ გუნიის შეუძლიან ისტორიულის
საბუთებით დამინტერესოს, რომ აღ-
მაინს საშობლოც გაუყიდა, სარ-
წულელოდ გამოუტყვია და ცოლაც
სხვისთვის დაუთმო და, მაშასადამე,
ოტია ჯალიასაც უცნაური არა მოუ-
ქმენდა-რაო. მეც დავთონებზე, მატ-
რამე, ვიმეორებ, ყოველის ადამიანის
გამქმედების მიზეზი იმის ბუნებაშია.
ნაშაოლონი ერთმა დიდ ბუნებან
ადამიანად დასასათა, მეორემ-ბე-
ლით მოვლენილი ჯგერათად. ეს საცირ-
კედი ადამიანი ბავთვების დასცეს
გასაოცარი რჩება და, ჩვენის პოეტის
არ იყოს, ბევრი დრო გავიღოს, ვი-
დრე მიიღო გამაძრკევედნი იმის
ბუნებას. იქნება ოტია ჯალიასაც
ღრე უნდა, რომ ვაგინათ? შეი-
ძლება, დერეჟან-კი ნუ იგნებოს, იმ
ნიშარდს რომ დაგვიტყვას, რომ ოტის
მოქმედება არ გვაოცლებს. დღეს
ჩვენს წარსულში-კი ოტია უარყოფ,

მოიღოდა, ამ დროს ჯერ კიდევ გან-
ჯის სადგურზედ იყო განგებული.
კონდუქტორი შეიპარეს, 8 მანეთი
ფული და რვეოლეტი წაართვის და
პატრონს გადასცეს.

* * * სოფ. ქაგა (ქვედა აქარა):
ოქტომბრის დამდეგს ჩვენც მოგვი-
ხლოვდა ხოლერა და ბათუმის ახლო-
მხლო სოფლებში განდა, სახელ-
დობარ კახაბერს და მარიალესენს.
სოფ. ვერეთში დღეში ორი-სამი კა-
ცი კვდებოდა ხოლერით. კახაბერს
სხვა და-სხვა სოფლებს ყანები ჰქონ-
დათ *საწყევი* და მუშაობდნენ. ზო-
გიერთი მათ შორის მინდორშივე მო-
კვდა ამ სენმა, ზოგნი-კი ავად გახვდა.
ავადმყოფნი რუმად აქარაში მოიღო-
ნენ და თავის სოფლებში იპარებო-
დნენ, მაგრამ მთავრობამ შეუტყუა
და აღარ უშვებდნენ იმ სოფლებში,
სადა არ იყო სენი. კახაბერში კაცე-
ბი იყვნენ დაყენებულნი, რომელნიც
ჰკურნავდნენ და წამლებს აკურებ-
დნენ ყველგან სახლებში, საცა-კი
ავადმყოფობა განდა. გარდაცვლე-
ბულთაც სიფრთხილით მპარხავდნენ
და ხოლერაინს ავეჯსა და ნიფსა
სწავიდნენ. აქარელი სულ ხუთი-
ექვსი კაცი იმსხვერპლა ამ სენმა და
ბოლო მალე მოელო. ავერ ათი დღეა,
აქეთვე არავინ არ ვამხდარა ავად.
ზოგიერთი სოფელში ხალხი შემინდა
და ტყეებში გაიხიზნა. ახლა-კი ისევ
უკან ბრუნდებიან თავიანთ სახლებში.

აქამდე: წელს ხილმა ძლიერ გვი-
მტყუნა, უმეტესად ყურბებმა. წამ-
ლოდ რომ უნდადეს კაცს, ერთი
მტყვენსაც ვერ იშოვებს. თუ დაც
ერთი მოსულიყო ხილი, დროში ხალ-
ხი ვერ მოიხმარდა: ბათუმში გაყი-
დვა ხილისა ამ ზღებულს აღკრძალუ-
ლი იყო, რადგანაც ავადმყოფობა
არისო. ფუზბა ხალხი ძალიან დას-
წია ამ გარემოებამ.

* * * სკანეთა: ჩვენს ხალხზედ ამბო-
ბენ, ველური ხალხია და საქმე-
კი სულ წინააღმდეგ ვეპიტკიცეს. რო-
გორც მოგვხსენებთ, სენათთანა
მიურებულნი და უკან ჩამორჩენილი
კუთხე სხვა არ არის, არა მარტო
ქუთაისის გუბერნიაში, არამედ თით-

არა მგერა, რომ იმ ერის შვილს,
რომელსაც ეროვნული და პოლიტი-
კური ცხოვრება ჰქნდა, გავყენდა
თავის სამშობლო ისე უსინდისოდ,
როგორც ოტია მ გაკვიდა. პატარა
ბრძოლა მინც უნდა ყოფილიყო იმის
გულში. ოტია სიყვარბ არ მესმის. მა-
შულის სიყვარული, ეს ისეთივე ტიპი-
ლი, ადამიანის სულით და ხორკით
შეიფიქრებული გრძნობა, როგორც
არის სიყვარული ოჯახისა; ეს გრძნო-
ბა საუკუნეებით ვაგრძელებლად მღვი-
ვის კაცობრიობის გულში და მისი
გულიდან ამოვლდვა ისე ადვილი
არ არის, როგორც ოტია ჯალიასა სია-
დის ამას. ამას გარდა, მათველი კაცი
დიდოდ თავ-გამოდებულია ოჯახისა-
თვის და ისე ადვილად არავის მი-
ცეს იმის შეგინების უფლებას. ჩვენ
სხვა ტურფა და მზინა ქვეყნის შვილები
ვართ, სიყვარული სიცოცხლეს გვა-
ძლევს და ვეთავაყენებთ იმ საყანს,
რომელიც ჩვენის გულის სიმბრეს ამ
გრძნობით აქვდრებს. ოტია ჯალია,
რომელიც ისე გულ-გრილიდ, ძალ-
დაუნებანოდ, თავის ცოლს ფაშა
უგზავნის, ოტია ჯალია, ვამბობ, იმ
დღის შვილი არ არის, რომელსაც

ქმის მთელს ამიერ-კავკასიაში. წელს
ხოლერა სენათის ერის სოფელსაც
წვივა, საწინააღმდეგ სამშობლოდ
იყვნენ დანიშნული აქაური მარის
ტიპი ბ-ნი ზუდუცი და პოლიციის
ბოქალუი ორის ფერმალოთით.
ტიპი მთელი 1 თვე იყვნენ დაბო-
ნავებულნი ამ სოფელში და თავის
მხნე და ლობიოების მოქმედებით
დამინსახურეს ხალხს ყურადღე-
ბითაც საწყალს სენებს, საქარო-
ბისამებრ, უწევდნენ ზოგიერთს ავეჯს
და ნიფსა, მაგრამ წინააღმდეგობა
არასდარა იკავებდა მომხდარა. პირ-იტი
დიდის თანაგრძნობით უტყურდდა
ხალხი. ხოლერამ იმსხვერპლა 20 კა-
ცი და 28-კი გადურჩა სოფლებში.
მერე შესწდა ხოლერა და მტრბო-
ლებებმა დააბრეს წამოსვლა სოფლი-
დან. ეს რომ გაიცეს სენებმა, რომ-
ელიც აქეთ-იქით იყვნენ დაფანტულ-
ნი შიშით, მოიყარეს თავი ამ მოსე-
ლეთა სადგურთან და ერთმა იმთა-
განმა მიამართა მოხელეთი ამ ნიშის
სიტყვით: *თქვენ იმდენად შევა-
განეთო თუ ვადამყოფის მოიღონ,
რომ ახლა დიდად გვიძიმს თქვენი
მოშორება. თუცა ჩვენ არა გვაქვს
ახლა ის დრო, რომ ვეჭვიფოთ და
ვიმხიარულოთ, რადგან ბიჭებმა ჩვენ-
განმა დეკარტე უწყალი სენის გა-
მო ღილილი ჩვენი ნათესავები, მაგრამ
თქვენი სიყვარული და პატივისცემა
გავიწყებს ამ ჩვენს მდგომარეობას,
ვიცხადებთ ჩვენს უფულობადესს მა-
ლოლბას და ვთხოვთ მიიღოთ ჩვენ-
განს გამოსათხოვარი სადილო*. რაც
შეძლება ჰქონდათ, სენებმა ისეთი
სადილო გავუყვანეს და მადლობით გა-
მოაცილეს თავიანთი მოამბეგნი.

* * * სატახე (გურია): თთ. ნაკაში-
ძევის იმედ აქეთ, რომ მათს მამულ-
ში ნათი გამოჩნდებოდა, ამ ეამდ თ.
ნაკაშიძეები იქვედ შეუდგნენ ნათის
ძებნას. აქა ბრძანდება ცხლა თ. აღ.
ნაკაშიძეც, განჯის გუბერნატორი,
რომელმაც თთი მოიყვანა ინტენერი.

* * * ტელიოსის მიხილის სამკურ-
ნალოში 30 ოქტომბერს ავად იყო
2; ამ დღეს არავინ მიუყვანდა.
ბორჩლოს მარის უფროსი იუ-

ჩვენს სამშობლოს—ივერიის უგებობით.
საინტერესოა გვენახა, თითონ ბ-ნი
გენია რა სულს ჩაუდგამდა ოტისა.
ბ-ნმა ყოფიან-ბ-ნი ამ მხრით კარგად
დააღწია თავი გუპირებებს. მან და-
გვიხატა რაღაცაზედ და ვიღაცაზედ
გაბარებულნი ველური ადამიანი და
ჩვენც სიყვარული, ეს ისეთივე ტიპი-
ლი, ადამიანის სულით და ხორკით
შეიფიქრებული გრძნობა, როგორც
არის სიყვარული ოჯახისა; ეს გრძნო-
ბა საუკუნეებით ვაგრძელებლად მღვი-
ვის კაცობრიობის გულში და მისი
გულიდან ამოვლდვა ისე ადვილი
არ არის, როგორც ოტია ჯალიასა სია-

დის ამას. ამას გარდა, მათველი კაცი
დიდოდ თავ-გამოდებულია ოჯახისა-
თვის და ისე ადვილად არავის მი-
ცეს იმის შეგინების უფლებას. ჩვენ
სხვა ტურფა და მზინა ქვეყნის შვილები
ვართ, სიყვარული სიცოცხლეს გვა-
ძლევს და ვეთავაყენებთ იმ საყანს,
რომელიც ჩვენის გულის სიმბრეს ამ
გრძნობით აქვდრებს. ოტია ჯალია,
რომელიც ისე გულ-გრილიდ, ძალ-
დაუნებანოდ, თავის ცოლს ფაშა
უგზავნის, ოტია ჯალია, ვამბობ, იმ
დღის შვილი არ არის, რომელსაც

წყება, რომ 27 ოქტომბრიდან სოფ. ბოგლასან-ყვიანს ავად გახდა ხოლმე ერთი 1, რომელიც 13 ოქტომბერს მარანია.

ქ. გრევის 19—21 ოქტომბერს ავად იყო 3, ავად გახდა 3, გარდ. 2, მორჩა 2; მთელს გუბერნიას იმავე დროს განმავლობაში ავად იყო 22, ავად გახდა 34, გარდ. 24, მორჩა 9, ავად არის 23.

ქ. ქუთაისის 14 ოქტომბერს ავად იყო 2, 14—20 ოქტომბერს ავად გახდა 2, გარდ. 1, მორჩა 1, ავად არის 2; მთელს გუბერნიას იმავე დროს განმავლობაში ავად იყო 3, ავად გახდა 21, გარდ. 1, მორჩა 1, ავად არის 14.

დაღესტანის ოლქში 13, 14 და 15 ოქტომბერს ავად გახდა 15, გარდ. 7, მორჩა 2, 16 ოქტომბერს ავად 50 იყო.

ზაქათალის ოლქში 21—25 ოქტომბერს ავად გახდა 4, მორჩა 2, გარდ. 3, ავად არის 2.

* * * ქუთაისში რამდენიმე შეგირდი გორდადეგა, როგორც ამბობენ, ხოლოერთი, ყველკრებმა მანქანით არის მოადებული საზოგადოდ. (მწყემსი“).

* * * იმავე გაზეთში კეთილშობილთა: ქუთაისის ფრანგებს, ამბობენ, რომ სანაპიროს ბრძანება მოუხდიათ, რომ ამიერიდან ქართულს ენაზედ წირვა-ლოცვა და საიდუმლოები არ იქნეს შესრულებული. ხალხი ძლიერ შეწყურებული ამ ამბით და უკვიროს, თუ რად მოელოდა ქართულს ენას ეს უბედურება. მოხუცებული კაცები ამას იმით ხსნიან, რომ ამ ხერხით სარწმუნოება უნდათ დაამზონ ურწმუნოებათ.

* * * გაზეთ „Нов. Обоз.“-ში დაბეჭდილია შემდეგი წერილი თ. ივანე ლევანის ძის ციციშვილისა:

„გაზეთ „Н. О.“-ი, 24 სექტემბრის ნომერში დაბეჭდილი იყო, ვითომ მე ჩემსავე გაუფრთხილებლობით ირგვანოს შუა მოკვეთი და მკირეოდანდ დავაშლი. ეს შეცდომით არის დაბეჭდილი: ჯერ ერთი, რომ ვაგონებში ჩემის გაუფრთხილებლობის გამო-კი არ მოკვეთი, არამედ ცხენის კრინის გზის მოხელეთა გაუფრთხილებლობის გამო, და მეორეც ისე დავაშლი, რომ აქამდე ლოგინში ვწევარ, რის გამოც ეს წერილი ასე დაგვიანდა“.

დაბატ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

მზრინ. ანდახა თქმულა: „ცდა ბედის მონახევა“ა, მაგრამ, საუბედუროდ, ყოველმავე ცდამ გურიაში ავაზაკობის მოსაპოვებლად იხი თუ ბედის მონახევა ვერ გავიწვია, პირ-იქით, უბედურება გავგიორკეცა, ცეცხლზედ წავი დაგვისხა და დამეხრებულად დავრჩე. ამ რამდენიმე წლის განმავლობაში მრავალი ავაზაკი მოაქცა გურიაში, ხუთი იმდენი მის მართალი და უბრალო თან წაყვებიათ, მაგრამ ავაზაკობა, ავაზაკობა დევნა და სოფლის წიწვნა-გლეჯა მანქან არ მოსძლია და არა. პირ-იქით, ავაზაკი თან დათან მრავალდებნი, ძლიერდებიან და მთელს გურიას უფ-

რო უშიშად არბევენ და აწიოკებენ. ის თქვენს მტერს, რაცკარი და ვი-ვაგლები გურიას ამ მტარვალთაგან სწირდეს!

ამას წინაა, როგორც მკითხველთა ც უწყინ, სოფლის მასილეთში შეიწყვიტეს ავაზაკები; ორი მათ შორის მოპყვეს, ერთი დასტერს და ერთი ძილ-მედიანი და ზურგზედ ბოლო-ადენილი მიქლიაშვილი გაიქცა, რომელიც იმდენად ფრთხილ-მედიანი დარჩა, რომ, ჩვენის ფიქრით, ან სირცხვილით უნდა მომკვდილიყო და ან სიმშლით. მაგრამ ეს ფიქრი გავიწყდებოდა. მას აქეთ არ გაუფრთხილა ორი თვესაცა და იგივე მიქლიაშვილი ხუთის შეიარაღებულთა მხლებელი შემოადგა დაბა ჩხატარას; საღამოს რვა საათი იქნებოდა, ვაჭრები შეგრილიყენებდნენ და ჩვეულებრივ დაზღადობდნენ; ავაზაკები იმითან მიიქნენ შემოერთებენ და ყვარნი შეამწყვედენ ერთ ღუქში. მიქნებდნენ ორი თვე-იანი კაცი დარაჯად დაუყენეს, რომ გარდ არავე გამოეშვათ. დასარჩენებმა სატყეს ღამის დარაჯს ხელი, თოფი ააფიქნეს და ჩინდი-ჩინდრით გაიგდეს წინ ერთის მდიდრის ვაჭრის ღუქისაყენ. იმით იღბალზედ ის ღუქისი ღია დაუხვდათ, რადგან ჯერ კიდევ ადრე იყო; მიქლიაშვილი და ერთი კიდევ სხვა შიგ შევიდნენ და ვაჭრის ფული მოსთხოვეს; ორი ავაზაკი გარედ დასხვავდა მეუფა-ლურჯედ. ვაჭარი გაძლიანდა, „ფულს როგორ მოგცემთ, ჩემი ნაოღარიაო, ორივენი ქრისტეანები ვართ, უსამართლობა როგორ გეკადრება?“. ემუდარებოდა მიქლიაშვილს, მაგრამ არ იქნა და ვერ მოუღობო გული, ვერ შეაბრალო თავი. ფული ჩქარა, ფული მოიტაც, მივიანდებო, უბრძანა ავაზაკი უბეცესმა და დახოლო მხარზედ თოფის ლულა. ამ დროს ვაჭრის უძკროსი ამხანაგი ეცა მეორე ავაზაკს და კინაღამ გულის საყინი დააწყვიტა, მაგრამ იმასაც დაჭრეს თავში თოფი და სისხლ-გაღებურებით მიწაზედ გაშლიათეს საცოდავი. მესამე ვაჭარი, რომელიც გახდა ამ ცოდვის დღეობის მოწვე, თავს ზარდაცემული და დავით-დავითული უკანა კარებიდან გარედ გაიქცა და კვირილით იქვე დავილობრივ ბოქაულთან გაავარდა შესატყობილად.

ამ დროს ბაზარი მიდიდ არე-დარევა იყო: გარედ მყოფნი ავაზაკნი აქეთ-იქით თოფს ისროდნენ და ხალხს აშინებდნენ; იყო ერთი ხათკა-ხუთიქი თოფების, რომელიც კეპაქ-ხული გამოქონდა. დუქნიდან გამოსიშდა დამწყვედელთა სახარელი ტირილი და ვაგბა. ერთის სიტყვით, ამისთანა განსჯა-განკითხვის დღე ძვირად დაუღებო ჩვენს ჩოხატარას. აცხვანებულნი ბაზრის დარაჯნიც ისროდნენ ღუქის ყურებიდან თოფებს, ზოგი მძლიერ, ზოგი დაბლა და ზოგი პირდაპირ; ერთის მათგანის ტყვია კიდევ მიექცოდა ერთს ავაზაკს და განატყვებინა ცოდვისი სული, დანარჩენმა უშიშრად დაუყენებლად აიარეს ბაზარი, გაიტანეს რვაგანი მანქანი ფული, შეიღობეს მანქანის ძვირფასი ნივთები და ფართალი და არხინად გასწვიეს. როცა საქმე მიწნარდა და მტირალი თვალთ ნაკადული შეწყდა, ბოქაულნიც მომბრუნდა თვის „სტრატიათ“ და ბირა მათი დადევნება, მაგრამ „ფი-

რალნი“ უკვე კარგს მანძილზედ იყენენ და მათი „ხელ-ხავის“ კრიმინალური ოცნება და ისმოდა. ამიტომ ცდა და ღონე მათის შეპყრობისა ყოველი ამბო იყო იმ ბნელს დამეში. ბოქაულმა მოკლული ავაზაკი ინახული და დარაჯები დააყენა, ოქმი შეადგინა და გამომიხვედლს გარდასცა. მას აქეთ ფიცხელი კვლევა ძიება ტრიალებს ჩოხატარასა და მის მიდამოებში, მაგრამ ჯერ არავე იწყეს, თუ რა იქნება რისაგან.

ამ სახით ცდა დიდი არის ჩვენში ავაზაკობის მოსაპოვება, მაგრამ შედეგით ვერაფერი ვიქცია ავაზაკების და ქვეყნის განმავლურებელნი წყაროს თვალთი მოპყვანს საღდაც ჯანაბიდან და ორკეცად მრავალდებნი მისთვის, რომ მათნი მდგერნი ხერხიანად ვერ გამოქვდნენ და არც ვიცით, რომ „ხერხი სჯობია ღონესა“. როცა ეკლის მოსაპოვება გესურს, ძირიან-ფესვიანად მიწვიდგან უნდა ვაგვდებო და არა ზედ მიწას ვაყრიდეთ და თვალს ვარიდებდეთ, თორემ ჩაფლული გვადი ერთ თაღ იქცევა და ისევ მიწას მოედება. ამ დიდის სენის მოსაპოვება ჩვენ მოხარულ მოლოქსა და ოშოშის გამობრძო, მაგრამ ეს ყველანი ვიცით, რომ ვერაფერი ახანაობია... ჩვენს ცხოვრებაში ანა გვაირი ჭირ-ვარში და ცოდვის მორევი ტრიალებს, რომელიც ცდევია სოფლის ახალგაზრდებს და სურვილად ირჩობა, ჰყვება. აი ამ ვაგბის მორევის უნდა მივაქციოთ ყურადღება, იმის უნდა შევცვალოთ გზა დამრეტისათვის, რომ უნდა ამოვაშროთ და მაშინ, მხოლოდ მაშინ თუ გაიწმინდება ჰაერი გურიაში...

გაგე ბ—ერთი

უცხოეთი

ჩინი. ამას წინაა დეპეშა ამბავი მოგვიტანა, რომ პრაგმა ჩხეხეს საერთო კრება ჰქონდა, რომელზედც დავისწრენ ბოგმისა, მორაივისა და სიონის წარმომადგენელი იყო. ეს კრება იმან გაიწვიო, რომ ყველა დადგინდნენ ერთმანეთს შორის და საერთო, საზოგადო დაწყვიტო მიქმედება გავაგებოთ უკვე დაბეჭდილია. ვიცვალა ამ კრების ამბავი. მალე ჩხეხების დღევაებას წერილობა გაეცხვად თურმე, რომ საერთო სურვილი ჩვენის სამშობლოს კეთილდღეობისა არა მარა, პროგრამა უნდა შევადგინოთ ჩვენის მოქმედებისა.

მორაივის დღევაება წაყვი: პროგრამის შემუშავება ერთს კრებაზედ დადგინდებოდა. საქმიანისა საერთო საფუძველნი და დედა-აზრნი დაეღებინათ და მერისში ამ დედა-აზრებით მტკიცედ ემიოქმედნენ. სჯავდა: დედა-აზრთა გამო ჩვენში განეხეთქილება არა არსებობს-რა, მაგრამ ტაქტიკა არა გვაქვს ერთმანეთის შესაფერისი. ჩვენ რომ მორაივის და ერთმანეთის თანხმობით ვი-მოქმედოთ, მთავრობა უკან დაიწევს, თუ არა და, იძულებული ვიქნებით ტაქტიკა წინააღმდეგობა გავუწვიოთ მთავრობას. ყოველს შემთხვევაში-კი დროა ბოლო მოედოს აწინაღმდეგ უთანხმოებას და მორევიგებლობას. მორაივის დღევაება ტუქვი: პრო-

გრამა უნდა შევიშუშოთ მოქმედებისა და, ამ კრებამ რომ უნდა შედგენილი არ ჩაიაროს, უნდა გამოეცხვად, რომ კრების ყველა მონაწილეთი თანხმანი არან მორაივისა და ალიარტენ ერთს საზოგადო დედა-აზრებსა.

მალა-ჩხეთა დღევაება გვგვრის: საჭირო არ არის კომიტეტის ამარჩევა პროგრამის შესამუშავებლად. მალა-ჩხეთა შორის ისეთი არავინ არის, რომ წინააღმდეგობა გასწვიოს, ერთად ნივთი მომართება. მალა-ჩხეხების დახმარებისა და შევლისა ყველა დანი მოიხდელ უნდა იყოს. ჩვენ იმის იმედი გვაქნდა, რომ გარკვეულს პროგრამას წარმოვადგენდით, რადგან ყველამ იცის, რომ დასნი სხვა-და-სხვა გახსნდებან როგორც პროგრამისა, ისე ტაქტიკის საქმეში. ფეოდალები ვერ მოპრებენ მალა-ჩხეხებს სახელმწიფო უფლებათა საქმის გამო, სტრია-ჩხეხები—სხვათა ტაქტიკას უწყინებენ; ასე წარმოადგენი, გაერთულებიანების შესახება-კი ერთის აზრისანი არა ვართ, რადგან ზოგნი ვენის დაღვრების ეტობიან. ამიტომ დიდდ საჭიროა, რომ გამოარკვეული იყოს, რა საგნის განხორციელებას ვართ მოწოდებულნი და როგორ უნდა ვიმოქმედოთ ამისათვის.

თ. შარაგვიშვიტი. მე და ჩემი დასი ვეცვობთ, რომ ყველა დასი ერთის აზრისა იყოს საპოლიტიკო დედა-აზრთა საქმეში. მართალი არ არის ის ნათქვამი გრეგორის, ვითომ ერთ გვარად მოქმედების ნაკლებულობა სხვა დასთა ბრალია, რადგან ისინი საჭირო დახმარებას არ უწყვენ მალა-ჩხეხებს. ამასობაში თვით მალა-ჩხეხები სხვისთან მორაივისთა არა მოქმედებენ, ჯერ თავისის იქმინდენ ხოლმე და მერე ამბობენ, მოგვემაგებო, მხარი დაგვიჭერთო, ასე მოიქცენ ადრესის პროტესტის შესახებ და იმ დროსაც, როდესაც წინააღმდეგობა შეიტანეს, მინისტრის შენობის სამართალში მივცეთო. ფეოდალთა დასსაც არ მოსწონს მალა-ჩხეხების ტაქტიკა, იმით უმთავრესი შეცდომა ის არის, რომ ერთი დიდდ ძლიერი ჰგონიათ და ერთს ძალასა და ღონეს აზვადებენ. იმთა მადიდებების მავალითაც უნდა იყოს, მაგრამ ეს მავალითა აქ არა-ფერს შუაშია. მალა-ჩხეხებს, აშკარაა, იმის იმედი აქვთ, რომ მთავრობა გარკვეულ პოლიტიკის საქმეში დიდს გავრცელებაში ჩაეარტებიან, მაგრამ არა გვერია, თუ ეს გაქირება დადგეს. სიფუცხეს დასის მდგომარეობა არა-ხოდეს არ გაუფრთხილებია და უფრო სჯობია, რომ დედა-აზრების ნდობით მოვეკიდნეთ. ამიტომ სჯობს, რომ რაღაცაღს, პოლიტიკის თაღი დაგვებოთ, რისსიტყვაში ყველაზედ ახალი, ჰაუბუკი და ნორჩი დედა-აზრის მდგომარეობა დასის და ეგენი უნდა მოურიდდენ უფროს დასებს, რომელნიც მათეა ფულისათვის თავის დედა-აზრებს არ უმტყუნებენო.

მალა-ჩხეხი გვგვრის: ის საყვედური, რომ ვითომ მალა-ჩხეხების დედა-აზრთა მთავრობის წინააღმდეგობა გავუწვიოთ, ტყუილია, ჩვენი დედა-აზრთა პროგრამა მარტო წინააღმდეგობის გავუწვი-კი არ არის, ის მხოლოდ საშუალება დედა-აზრისა და პროგრამის მიღწევისა. ქვეყნის მმართველის წესით მთავრობის ჩვენის ერთის მადიდებლად მიგვანია, თვით მთავრობა-კი—ჩვენ მტრად, ამიტომ

მაც ვუწვევთ წინააღმდეგობას. წინააღმდეგობა ყველაფერს უნდა შეეხოს, რაც-კი ძირს უმაგრებს მთავრობის სისტემას—წყესა და რიგს ქვეყნის მმართველისა. წინააღმდეგობას ვუწვევთ იმიტომ, რომ თვით ჩვენი დედა-აზრით და პროგრამა იძულებული გვყავს წინააღმდეგობა გავუწვიოთ. განა შეუძლია არ იქნება, რომ თვალსაჩინო საქმეებში მთავრობას მივემხროთ და წერადმანებში-კი ავუხილდეთ და წინააღმდეგობა გავუწვიოთ. ჩვენ და ჩვენი მომართება ერთი სრულიად არ ეთანხმებოთ შეადგენების აზრს, ვითომ ეს-სა-დღეს მთავრობას საბაბი და მიხეტი არ მოეცეს წინააღმდეგობის გავწვი-სა. მთელი ერთი არ ეთანხმება მთავრობის სისტემას და რაღა დავაგრებოთ, წინააღმდეგობის მიტევი?

დასასრულ კრებამ შეიწყარა რიგების წინააღმდეგობა და დადგინა: ჩხეთა საერთო სურვილი ის არის, რომ აღდგენილი იქნას ჩხეხური ენა და ჩხეხის სახელმწიფო უფლებანი.

დეპეშა

30 ოქტომბერი

პარიზი. „Виржевыя Вѣдомости“ იწყება: დიდდ შესაძლებელია, რომ ამ წლის დღევაებამდ მოხერხდეს და შეუვლილი იქნას 5%—იანი სააქციონერო სადაგლო-მამული ბანკების ის 6%, გირავნობის ფურცლები, რომელნიც ჯერ კიდევ არ შეუცვლიათო.

პარიზი. დღეს დილით ტაძარს „Notre Dame“-ში ანდრეძი აუგეს Bons enfants-ის ჭურჭელ მომხდარ აფეთქების მსხვერპლთა და ანდრეძის აგებას დიდ-ძალი ხალხი დაესწრო, დაესწრნენ გარდაუდებლად, რიკარი და ქალაქის საბჭოს წევრნი; პრეზიდენტმა კარნამ და ყველა მინისტრ-მა თავ-თავისი მიაღწილენი გამო-ჰგავენს ანდრეძის აგებაზედ დასასწრებლად; მსხვერპლთა კუბაგებულ დიდ-ძალი გვირგვინი ეყუა; დიდ-ძალიაფხალსამიკლია მოცულეფლენი. ლუბემ და ქალაქის საბჭოს პრეზიდენტმა სტრანმა შესაფერის სიტყვები წარმოსთქვეს.

ლინდენი. მთავრობამ გადასწყვიტა უფანდუსათვის ფული არ დაეშროსა და წერილში 30-დან 40, 000 გირავნაქ სტერლინგამდ დახმარჯოს.

რომი. მეფის მინდობილობით, მე-11 ქვეითა კორპუსის კომანდირი, გენერალი კამპო მიეგება მეფის სახელით მემკვიდრე ცესარევისს. მისმა უფლებლობამ სთხოვა გენერალს კამპოს, ჩამე მავიერ მადლობა გადაუხადეთ მეფესაო.

პარიზი. დიდდაჭირებულს მდგომარეობაში ჩაგდო სამინისტრო სა-პოლიტიკისას მდგომარეობის გარდასახადის, რომელიც დანაც 90 მილიონი ფრანკი შემოსავალი იყო, შეცვლია და უარყოფამ საფრანგეთ-შვეიცარიის კონტრეცისამ. მომავალ ოთხშაბათის კრებაზედ დიდს ლაპარაკს გამოიწვევს ეს გარეგობა.

3956. მემკვიდრე ცესარევისი პონტეფელს მავიდა დღის 10 საათის

დასასრულს, გადავიდა სიმპერატორა მატარებელში და ასე განაგრძო მგზავრობა ვენასკენ, სადაც საღამოს 8 1/2 საათზედ მივა. სამხრეთის რკინის გზის სადგური სადღესასწაულოდ არის მოართული. ხეალ დილით მემკვიდრე ცესარევიჩი სადარბაზოდ მისულთ მიიღეს და შემდეგ ისაუბრეს ტრეკტორიკოვ კარლოვადგვისას. ნაშუადღევს შემდეგ მისი უმაღლესობის პატისაცემოვად გამართული იქნება სადღესასწაულო სადილი გოფებურგში. სხვა დღესასწაულები-კი, ამ დღისათვის დანიშნული, გადაიღო ვარდაცვალებისა გამო ოლგა ნიკოლოვის ასულისა.

1 ნოემბერი

ამბროზი. გამოცხადებულ იქნა უქვემდებარეობის მოხსენება უქვემდებარეობის სინოდის იმის შესახებ, რომ ფინლიანდიაში არსებმა დამოუკიდებელი საარქიეოლო კათედრა, რომელსაც დაექვემდებარება ფინლიანდიაში მყოფი ყველა მართლ-მადიდებელთა სამრევლო ეკლესია და მონასტერი. სავარკიო არქიელს ეწოდება ფინლიანდისა და ეპიორგის ეპისკოპოსი და საცხოვრებელ ადგილად ვიორგო დაინიშნება. სავარკიო არქიელად დანიშნულია ეპისკოპოსი ვიორგისა ანტონი, რომელსაც მთავარ-ეპისკოპოსის ღირსება ემთა.

ყოვლად უსამღვდელოესი კამბატკისა გურია დანიშნულ იქნა სტავროპოლის ეპისკოპოსად, ყოვლად უსამღვდელოესი სელინჩანისა მკარი—კამბატკის ეპისკოპოსად, ხოლო ბლოგოვეშჩენისა სემინარის რექტორი გიორგი—სელინჩანის ეპისკოსად.

ვარშავაში შემოღებულ იქნება თანამდებობა პრეზიდენტის თანამშემუესი.

„Перерб. Вѣд.“-ი იუწყება: სახელმწიფო საბჭოში შეტანილია პროექტი დღესუბიებისა, რომლითაც ყოველსა საბჭოში დაწესებულების მუქიკის დეკლარული აქტს თავისი აქციები სხვის გადასცეს და თუ ეს კანონი დაარღვია, 100 მან. ჯარიმა გადახდება.

მეწ. მემკვიდრე ცესარევიჩი საღამოს 8 1/2 საათზედ მივიდა აქ. მისი უმაღლესობის მისაგებებლად სამხრეთ რკინის გზის სადგურზედ, რომელიც საუბულოდ იყო მოართული ავსტრიისა და რუსეთის დროშებითა და გვრებებით, მივიდნენ: იმპერატორი, პერკოვნი კარლო-ლიუდვიგი, ფრანკი, ფროდინანდ დესტე და ვილელიმი; ყველანი რუსეთის იმ ვარების მუნდარებით იყვნენ, რომლის შეფუბადაც ითვლებიან, და აგრეთვე ტრეკტორიკოვნი რიენერი, ფრედრიხი, იოსები და ავგუსტინი, პრინცი შაუმბურგ-ლოპე და ისინი, რომელთაც პრინციპები აქეთ მის უმაღლესობისთან ყოფნა: ფოლდამარლოვანტი ნანტი პარონი ფილიქს სანადენი, პელანთა პოლოკოვნიკი სტონიფიხი, რომლისტრი თავადი დიტრიხშტეინი, დანსარად დიდ-ძალი გენერლობა, რუსეთის ელჩი საგლოის წყვრები-თურთ და რუსეთში გამწესებულ ავსტრი-ვენერის ელჩი, გრაფი ვილგელმტენ-ტროსტკურგი, როდესაც

სამეფო მატარებელი სადგურს მოუახლოვდა, ვისმა რუსეთის საერო საგარეობელო და იმპერატორი გეგმურა იმ ვაგონსკენ, საიდგანაც მემკვიდრე ცესარევიჩი გამოდიოდა; იმპერატორმა მის უმაღლესობას ორივე ხელი გაუწოდა და სამჯერ გადაკოცნა; ასევე მიეგებნენ ცესარევიჩს ტრეკტორიკოვნი. შენიშულ იქნა, რომ მას შემდეგ, რაც მემკვიდრე ცესარევიჩი ვენაში იმყოფება, ჰაბსბურგის სახეს მისი უმაღლესობისს, რომელიც საუცხოოდ ატარებს ავსტრიის თავისის სახელობის ულანთა რაზმს მუნდრის, უფრო დაეკაცების ფერი დასდებია. ცესარევიჩმა აუბრა-ჩა-მოუარა საპატიო დარაჯს, შემდეგ იმპერატორმა გამოიყვანა იგი სადგურის გზაში, რომელიც ხალხით იყო სავსე. გამოჩნდნენ თუ არა მათი უავგუსტოკობანი კიბე-ზედ, ვისმა ატარებულ ძახილი: „სლოვა“. „hoch“ „ყოფიო“ და „ურა“. ამ ძახილით გააცილეს იმპერატორი და ცესარევიჩი უთავრეს კარებამდე; მოედანზედ ვარსებოა დიდ-ძალი ხალხი იდა; აღტყებულნი ძახილი არ შეწყვეტილა, ვოდრე მათი უავგუსტოკობანი სასახლის ეტლში არ ჩაბრძანდნენ. გოგუბურისში მემკვიდრე ცესარევიჩს გამოეგებნენ ობერ-გოფეისტერი თავადი გოგენლოვ, გარეშე საქმეთა მინისტრი გრაფი კალნოკი და სხვანი წარჩინებულნი.

ნაპოლი. დღეს დიდი მთავარი სერგეი ოლქსანდრეს ძე მემკვიდრე პრინციის სასახავად იყო სამეფო სასახლეში; შემდეგ პრინცი დარბაზად მივიდა მათ უმაღლესობისთან იმ ოტელში, სადა ოსინი ჩამოხდნენ.

2 ნოემბერი

მემკვიდრე ცესარევიჩმა ინახულა სიმპერატორა სამარხი კაბუტინითა მონასტრისა და ვიორგევიჩი შეიმკო საფლავი უავგუსტოკის მემკვიდრე პრინციისა, მერე წირვის დაწესურა რუსეთის საელოს შინა ეკლესიაში, საცა მრავალი ხალხი თანაგრძნობით მიეგება მის უმაღლესობას. ცესარევიჩმა ინახულა დარბაზობით ტრეკტორიკოვნი გოგუბურგს და მიიღო გრაფი კალნოკი, რომელიც მემკვიდრესთან დარჩა 1/2 საათს. შემდეგ იყო დიდი წვეულობა, რომელიც დაესწრნენ იმპერატორი, იმპერატრიკა და ქვირი განსვენებულის მემკვიდრე პრინციისა სტეფანია. იმპერატრიკა გამობრძანდა სადილად დიდს საცერემონია დარბაზში ხელიხელ გაეკეთებულ მემკვიდრე პრინცი-თან ერთად. ყველა აუბური ვაზეთე-ში თანაგრძნობის წერილებს უძღვნან მემკვიდრე ცესარევიჩს.

პარიზი. დიდი მთავარი ელდამერი და ოლქსი ოლქსანდრეს ძენი პრეზიდენტ კარნოსთან ერთად დღეს დილით ბრძანდებოდნენ რამ-მეტიეს ტრეში.

ამბროზი. სათავად-ახანურო საადილ-მამული ბანკის მომგებ მილთების ტიკოვი იყო დღეს და უმაღლესობის მომგებნი ხედა შემდეგის ნომრების მილთების:

Table with 3 columns: №, მისი, მისი. Rows: 12,964; 3; 200,000; 337; 46; 75,000

Table with 3 columns: №, მისი, მისი. Rows: 4,789; 13; 40,000; 10,735; 1; 25,000; 5,815; 48; 10,000; 3,986; 40; 10,000; 11,471; 37; 10,000; 2,896; 5; 8,000; 6,198; 14; 8,000; 11,170; 42; 8,000; 8,033; 18; 8,000; 14,201; 1; 8,000; 13,572; 24; 5,000; 8,266; 5; 5,000; 3,191; 1; 5,000; 14,860; 11; 5,000; 14,416; 45; 5,000; 14,564; 37; 5,000; 3,082; 9; 5,000; 10,514; 49; 5,000; 14,877; 29; 1,000; 2,130; 13; 1,000; 1,624; 31; 1,000; 1,954; 32; 1,000; 15,868; 32; 1,000; 10,405; 38; 1,000; 6,348; 10; 1,000; 15,588; 27; 1,000; 10,470; 27; 1,000; 2,484; 48; 1,000; 5,390; 17; 1,000; 3,285; 35; 1,000; 12,486; 19; 1,000; 14,977; 49; 1,000; 3,119; 47; 1,000; 1,072; 14; 1,000; 2,631; 39; 1,000; 2,155; 15; 1,000; 9,637; 38; 1,000; 3,014; 39; 1,000

უტერბურგის ბირე, 30 ოქტომბ.

Table with 4 columns: №, მისი, მისი, მისი. Rows: 8,000; 161 1/2; 1,000; 1,100; 237 1/2; 216 1/2; 191; 102; 99,87; 102; 99,87; 97,87

განცხადებანი

კბილის ექიმი J. O. მრბელი

ვაგდმოფებებს მიიღებს: დილით 8-დან 12 საათამდე. საღამოთი 4-დან 6 საათამდე. კვირა-უძვე ღამეში დილის 8 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდე. (150-133)

ავადი. გამოფენა. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი.

ავადი. გამოფენა. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი.

ავადი. გამოფენა. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი.

ავადი. გამოფენა. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი. გამოსაქროსი.